

8. Faxismoa eta nazismoa

ATALAK:

1. Italia faxista: ezaugarri nagusiak
2. Alemania gerraostean: Weimarko Errepublika (1919-1933)
3. Hitlerrek boterea eskuratzea
4. Nazismoaren ideologia
5. Barne-politika: erregimen totalitarioa
6. Kanpo-politika: militarismoa eta espantsionismoa
7. Galderak

1. Italia faxista: ezaugarri nagusiak

Krisi egoera → Gizarte-tentsioak areagotu

Muturreko alderdiak

Fasci Itali Di combattimento eta Alderdi Komunista

Mussolini

Mussolinik boto gutxi

Erromarako martxak
(1922)

Victor Manuel III.a erregeak
boterea eman zion

FAXISMOAREN EZAUGARRIAK

- Antidemokratikoa eta antikomunista
- Erregimen totalitarioa
- Estatu autosufizientea
- Estatuak gizartea menderatu
- Nazionalismo espantsionista
- Indarkeria eta militarismoa gurtzea

Erromarako Martxak <http://www.eurasia1945.com/acontecimientos/fascismo/la-marcha-sobre-roma/>

2. Alemania gerraostean: Weimarko Errepublika (1919-1933);

Alemaniak Lehen Mundu Gerrako porrotaren ondoren izandako krisia.

Weimarren bildutako batzar konstituziogileak konstituzio berri bat sortu zuen.

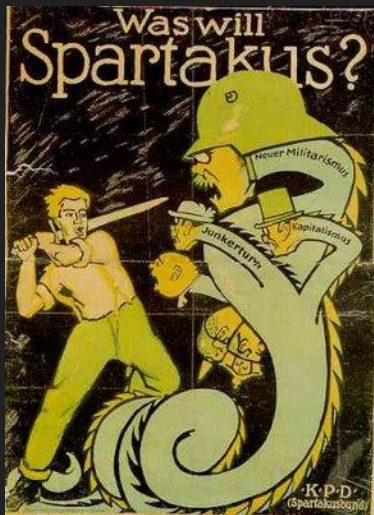
Konstituzioa sortzeko batzarra

↓

Konstituzioa: erregimen demokratiko batek gobernatutako errepublika.

↓

Weimarko Errepublika

Esparkista: garaiko talde bat

Erregimen berriaren usteak eta ondorioak

Ezkerrekoek moderatua zela uste zuten eta espartekisten batera matxinada handiak egon ziren. Esparkisten nahia: Errusiako antzeko erregimen komunista ezartzea.

Kontserbadoreen ustez ez zen legitimoa. Adolf Hitlerren Alderdi Nazionalista kontserbadore batzuekin elkartu eta 1923an estatu kolpea eman zuten baina porrot egin zuen.

Adolf Hitlerren Alderdi Nazionalista

Municheko estatu kolpea

(1923) Hiperinflazioa etorri zen eta egoera okerrera

1925ean Hindenburg mariskala errepublika
presidente aukeratu

Estatu Batuek Alemanian kapitalen
inbertsioa egin

politika eta ekonomia hobetu zen,
langabezia bukatzen hasi zen

Estatu Batuen krisia, inbertsioak kendu

LEHENENGO EGOERARA

Hindenburg mariskala

3. Hitlerrek boterea eskuratzea

Krisi egoera → Gizarte-tentsioak areagotu

Muturreko alderdiak

Alderdi Nazionalsozialista eta **Alderdi Komunista**

Hitler

Legez lortu
zuen boterea

1932ko parlamenturako
hauteskundeetan GEHIENGORIK
EZ

Errepublikako presidente
Hidenburg

HITLER GOBERNU BURU
(1933ko urtarrilean)

Hilabete gutxitan botere osoa

Reichstagari su ematea aitzakiatzat

Komunistak gartzelaratu

Alderdi politiko eta sindikatu guztiak gartzelaratu

1934 Labana Luzeen gaua

<https://youtu.be/i07pONau3YE>

<https://youtu.be/MiTgFovmrd4>

Hidenburg-en heriotza

Hitler errepublikako presidente

Hitlerrek hiru kargu nagusi:

Gobernu buru

Alderdi politiko legal bakarraren buru

Errepublikako presidente

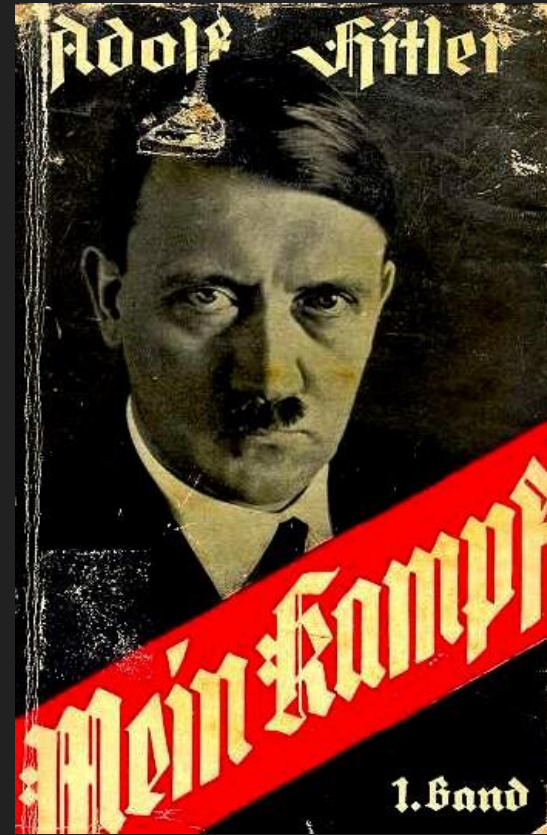

4. Nazismoaren ideologia

Mein Kampf programan agertutako ideietatik inspirazioa.

- Hitlerren ideiak: Municheko estatu-kolpearen ondoren kartzelatuta egon zen bitartean, Mein Kampf idatzi eta han bere ideiak zabaldu zituen. Ideiek, ezaugarri faxistak* zituen.

Liburuaren ideiak: buruzagia gurtzea, estatuaren nagusitasuna, indarkeria eta gazteria gorestea, arrazismoa* eta diskriminazioa, eta balio tradizionalak.

Hitlerren "Mein Kampf" liburua

Arraza arioa

Pentsamolde arrazista*: (behe- eta goi-mailako arrazak daudela aldarrikatu.)

Alemaniarrek arraza ariokoak

behe-mailako herriei nagusitu behar zieten

arraza-garbiketa, politika antisemita
sistematikoa ezarri.

Juduen boikota adierazten duen kartela

- **1938**ko Kristal Hautsien Gauean: 26.000 judu kontzentrazio-esparruetara bidali zituzten.
- **1942**an Alemaniaren menpeko herrialde guztietako judu eta ijitoak sarraskitze-esparruetara bidali zituzten.

Auschwitz esparrua gaur egun

Kristal Hautsien Gaua, hurrengo eguna

5. Barne-politika: erregimen totalitarioa

Alderdi bakarra eta **buruzagi ukaezina**

Biztanleriaren kontrola

POLIZIA-ESTAUTA → 1933-1339 milioi bat alemaniar

kontzentrazio-esperrutara

PROPAGANDA → Komunikabideetan Hitler goraiatu

HEZKUNTZA → Pentsamendu nazia transmititu

HITLERREN GAZTEAK → Politika- eta militar-hezkuntza jaso

Militar-hezkuntza

Pentsamolde nazia

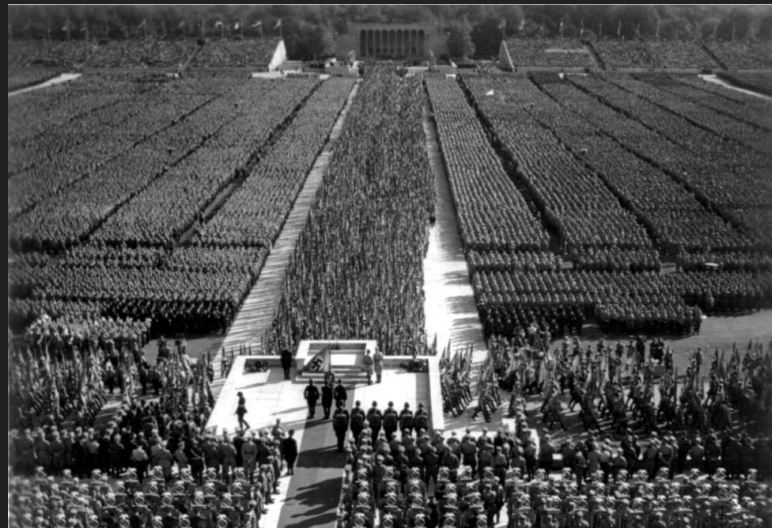
Alemania nazifikatua?

-Nazismoak ia oposiziorik ez

Tradizional eta kontserbadoreek:
Errepublika eta komunismoarekin amaitzea eskertu

Herri-klasekoek:
Ekonomia-krisi eta langabeziarekin amaitzea eskertu

-Askok **beldurrarengatik** onartu zuten

Alemania nazia

6.Kanpo-politika: militarismoa eta espantsionismoa

Pentsamolde espantsionista: Alemania,
Versaillesko Itunean ezarritako mugetatik
kanpo hedatu nahi. Ideologiak:

- Pangermanismoa
- Bizi-espazioaren teoria

Kanpo-hedapena: Versaillesko itunaren puntu guztiak aldatzen zituen.

- Bermatze-plan handia martxan jarri zuten.
- Derrigorrezko soldadutza ezarri zuten.

oderno bat prestatzeaz arduratu ziren.

Goreing armada

Gerrara bideratutako ekonomia

Lehen urteetan, ekonomia-politikaren lehentasuna **langabezia amaiaraztea** zen.

Herri lan handiak egiteko politika jarri zen martxan eta **enplegu asko sortu** ziren.

Gero, politikaren lehentasuna **kanpo-politika sendotzea** zen.

Autarkia zen helburu nagusia: herrialdeak behar zuen guztia ekoiztea helburutzat duen ekonomia-politika da, atzerriko inportazioak egin behar ez izateko.

Galderak

Nola kontrolatzen zuen Hitlerrek biztanleria? EIDER SANCHEZ

Biztanleria kontrolatzeko polizia-estatua ezarri zuten. Polizia-aparatuak aurkari guztiak jazartzen zituzten. 1933tik 1939ra bitartean, milioi bat alemaniar **kontzentrazio-esparruetara** bidali zituzten.

Izuaz gain, **propaganda** erabili zuten biztanleria kontrolatzeko. Komunikabide guztiak kontrolatzen zituzten, eta hauetan, Hitler goraipatu egiten zuten.

Gainera, hezkuntzak pentsamolde nazia transmititzen zuen, eta gazteak derrigorrez sartu behar ziren **Hitlerren Gazteetan**, haurrentzako eta gazteentzako elkarte nazian. Bertan politika- eta militar-hezkuntza jasotzen zuten.

Azaldu nazien pentsamolde espantsionista eta bertan nabarmentzen bi ideologia mota eta aipatu arraza arioen ideia. SAIOA PARIS.

Alemania, Versaillesko Itunean ezarritako mugetatik kanpo hedatu behar zela pentsatzen zuten naziek. Pentsamolde honek bi ideologia ditu:

-Pangermanismoa: Europako alemaniar jatorriko herrialde guztiak estatu bakar batean biltzeko helburua zuten.

-Bizi-espazioaren teoria: Goi-mailako arraza arioak* eskubidea zuen eslaviarren eta behe-mailako beste arrazen kontura lurraldeak konkistatzeko.*(>arraza arioa: ez da arraza zehatz bat, hau da, zure lehengo belaunaldietan esklabo edo juduren bat izan ez baldin baduzu, odol garbiko edo ario kontsideratzen zara).

Iturburuak:

Argazkiak:

https://www.google.es/url?sa=i&rct=j&q=&esrc=s&source=images&cd=&cad=rja&uact=8&ved=0ahUKEwi-y6ngsKzLAhUitRoKHWh7AW4QjRwLBw&url=https%3A%2F%2Fes.wikipedia.org%2Fwiki%2FBenito_Mussolini&psig=AFQjCNHQAhnzPmwSapa2osGwyA2-AQanwQ&ust=1457364412717477
<https://www.google.es/url?sa=i&rct=j&q=&esrc=s&source=images&cd=&cad=rja&uact=8&ved=&url=http%3A%2F%2Fwww.elconfidencial.com%2FAlma-corazon-vida%2F2012-10-05%2Flos-ninos-del-fuhrer-ldquo-tu-no-piensas-como-yo-pero-tus-hijos-me-pertenececn-rdquo-502139%2F&psig=AFQjCNFW6yG9alONCEkzajSLqjldlvymgA&ust=1457387386124571>
<http://www.biografiasyvidas.com/biografia/h/fotos/hindenburg.jpg> ; <http://www.claseshistoria.com/fascismos/imagenes/%2Bweimarasamblea.jpg> ;
http://4.bp.blogspot.com/_c0zsXUoncs0/TUufHjSp7ol/AAAAAAAAEQ/0xSh7hTefI/s1600/index.jpg ; https://upload.wikimedia.org/wikipedia/commons/thumb/2/27/Bundesarchiv_Bild_119-0289_M%C3%BCnchen_Hitler_bei_Einweihung_%22Braunes_Haus%22.jpg/200px-Bundesarchiv_Bild_119-0289_M%C3%BCnchen_Hitler_bei_Einweihung_%22Braunes_Haus%22.jpg ;
https://upload.wikimedia.org/wikipedia/commons/thumb/a/a0/Bundesarchiv_Bild_119-1486_Hitler-Putsch_M%C3%BCnchen_Marienplatz.jpg/300px-Bundesarchiv_Bild_119-1486_Hitler-Putsch_M%C3%BCnchen_Marienplatz.jpg ;
<https://elrincondelmae.files.wordpress.com/2015/09/meinkampf.jpg> ; https://upload.wikimedia.org/wikipedia/commons/thumb/a/a7/Bundesarchiv_Bild_102-14468_Berlin_NS-Boykott_gegen_%C3%BCdische_Gesch%C3%A4fte.jpg/250px-Bundesarchiv_Bild_102-14468_Berlin_NS-Boykott_gegen_%C3%BCdische_Gesch%C3%A4fte.jpg ;
https://www.google.es/search?biw=1280&bih=699&itbm=isch&sa=1&q=auswichtz&oo=auswichtz&gs_l=img_3...43093.46854.0.47087.0.0.0.0.0.0.0.0.0.0.0.0.0.0....1c.1.64.img_0.0.0.fRCEhU0hJhw#imgrc=RMZdxEmllmjiH4M%3A
<https://i.ytimg.com/vi/HFTAEBsvp3Q/maxresdefault.jpg>
<https://www.google.es/url?sa=i&rct=j&q=&esrc=s&source=images&cd=&cad=rja&uact=8&ved=0ahUKEwimuunDwgZLahVgtxoKHURcBUUQjRwLBw&url=http%3A%2F%2Fwww.posta.com.mx%2Ftv%2Flanzan-serie-sobre-el-supuesto-paradero-de-hitler&psig=AFQjCNE91wTg1OUm4RxnhyOgh73xtkng&ust=1457368729267116>
<https://www.google.es/url?sa=i&rct=j&q=&esrc=s&source=images&cd=&cad=rja&uact=8&ved=0ahUKEwjm4mkhql3AlhUKWRoKHTolBaQQjRwLBw&url=http%3A%2F%2Fwww.jotdown.es%2F2012%2F08%2Fla-vida-cotidiana-en-la-alemania-nazi-%2F&psig=AFQjCNFW6yG9alONCEkzajSLqjldlvymgA&ust=1457387386124571>
<https://www.google.es/url?sa=i&rct=j&q=&esrc=s&source=images&cd=&cad=rja&uact=8&ved=0ahUKEwi0hgSoh63LahVFAXoKHRtbB-lQjRwLBw&url=http%3A%2F%2Fwww.batallasdeguerra.com%2F2013%2F09%2Fel-iii-reich-la-alemania-nazi-1933-1939.html&psig=AFQjCNFW6yG9alONCEkzajSLqjldlvymgA&ust=1457387386124571>

Historia 4DBH Santillana argitaletxea

<http://www.eurasia1945.com/acontecimientos/fascismo/la-marcha-sobre-roma/>

Youtube:

<https://youtu.be/i07pONau3YE> <https://youtu.be/MiTgFovmrd4> <https://www.youtube.com/watch?v=X1NaVecwqE>

https://www.youtube.com/watch?v=w5WXIF67J2w&oref=https%3A%2F%2Fwww.youtube.com%2Fwatch%3Fv%3Dw5WXIF67J2w&has_verified=1

Saioa Paris eta Eider Sanchez

IES LAUAIZETA BHI